

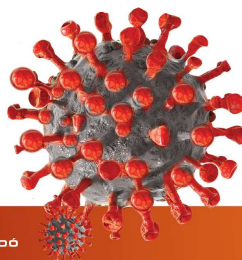
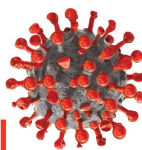
Örömmel értesítjük, hogy a megjelent SpringMed Kiadó
AZ ORVOS VÁLASZOL[®] sorozatban 2. kötet

SpringMed Kiadó
AZ ORVOS VÁLASZOL[®] SOROZAT

Dr. Rákóczi Éva

AMIT A COVID
FERTŐZÉSRŐL
ÉS A POSZT-COVID
ÁLLAPOTOKRÓL
TUDNI ÉRDEMES

SPRINGMED KIADÓ

Dr. Rákóczi Éva

Amit a COVID fertőzésről és a postcovid állapotokról tudni érdemes

Méret: 120 x 180 mm
Ragasztóköötött, füles zsebkönyv
120 oldal
Ár: 2200Ft

ISBN: 978-963-9914-01-8

A könyvről:

koronavírus világjárvány drámaian átírta megszokott életünket. A világon jelenleg már jóval több ember vesztette életét a fertőzés következtében, mint Budapest lakossága. Az „Orvos válaszol” sorozat jelenlegi könyvének szerzője egy poszt-COVID ambulancián dolgozó orvos, aki betegek kérdéseit gyűjtötte össze és válaszolta meg közérthető módon. Röviden áttekinti a COVID-fertőzés tüneteit, a megelőzési és a kezelési lehetőségeket. Tudja-e például, hogyan mentheti meg fertőzött családtagját a súlyos állapotba sodródástól? Még mindig panaszos a fertőzés után hetekkel és nem tudja, kihez fordulhat? A könyv gátlástalanul feltárja, hogy a vakcináknál mire kell figyelni és pontos számadatokkal szolgál arról, hogy eddig mennyi és milyen mellékhatások jelentkeztek. Végül megtudhatja, milyen lehet öségek állnak rendelkezésre a poszt-COVID szindróma kezelésére.

2020-2021-ben az emberiség gondolata éjjel-nappal egyetlen vírus köré rendeződött, amit koronavírusnak hívnak. Még a gyermekeink is tisztában voltak azzal, mit jelent ez mindannyiunk számára. Nem volt olyan ember, akinek a környezetében – barátok, ismerősök vagy akár a családi körében - ne lett volna olyan ember, aki ne betegedett volna meg, és sajnos voltak olyanok is, akiket közvetlen közlről csapott meg a vírus halálos szele. Magyarországon a 2021-es év első fél évének végéig hivatalosan több mint 800 000 esetet regisztráltak és közel 30 000 ember hunyt el a fertőzésben (legalábbis haláluk időpontjában igazoltan vírus pozitívak voltak). A magas halálozás mellett azoknál a betegeknel, akik átestek a fertőzésen, a vírus hosszú távú hatásai is megjelentek, mely tünetek együttesét post-covid szindrómának nevezték el. A fertőzésből való felgyógyulás akár hosszú hónapokat vehet igénybe. Vajon hányan vannak ilyen betegek, akiknél még mindig tombolnak ezek a tünetek? Mi állhat a szindróma háttérben? Miért olyan nehéz tenni ellene? Ki tud ezeken a betegeken segíteni? Kell-e ezzel orvoshoz fordulni, vagy egy idő után megszűnik magától ez az állapot?

Az „orvos válaszol” sorozat jelenlegi könyve ezekre a kérdésekre keresi a választ, illetve próbál felelni és hiánypótlást nyújtani egy post-covid ambulancián dolgozó orvos tollából mindazoknak, akik érintettek a kérdésben, vagy bárkinek, aki érdeklődik a téma után és kíváncsi a válaszokra.

Tartalomjegyzék:

KÉRDÉSEK JEGYZÉKE

I. AMIT A KORONAVÍRUSRÓL TUDNI KELL

I.1. A vírus eredete, jellemzése

1. Honnan került elő ez a vírus, mit tudunk róla?
2. Van arról ismeretünk, honnan indult ki a vírus?
3. Miért fontos, hogy megtudjuk, honnan ered a vírus?
4. Kik foglalkoztak ezzel a kérdéssel?
5. Mire jutott ez a munkacsoport?
6. Ha zoonotikus az eredete, akkor melyik állttól kell leginkább tartanunk?

7. Hogyan jut a koronavírus a szervezetünkbe?
8. A kaput már ismerjük, de mi nyitja ki a zárat?
9. Ha nem lenne a vírus felületén ez a tüskefehérje, be tudna jutni a szervezetünkbe?
10. Milyen szerepe van még a tüskefehérjének?
11. Hogyan kell ezt elképzelni, mitől is védenek ezek az antitestek?
12. Van ennek valamilyen haszna a terápiában?
13. Mit tudunk az első koronavírusos esetről, ami először nyilvánosságra került?
14. Mi történt ezután a nagyvilágban?

I.2. Fertőzésre, halálozásra hajlamosító tényezők

15. Van olyan ember, aki könnyebben fertőződhet meg a vírussal?
16. Mi a helyzet a terhésekkel? Van félnivalójuk?
17. Ha vannak hajlamosító tényezők a fertőződésre, akkor mégis miért halnak meg egészséges emberek, akár fiatalok is COVID-19 fertőzésben?
18. Kik azok, akik belehallhatnak a fertőzésbe?
19. Miért hasznos ismerni ezeket a rizikófaktorokat?
20. Hogyan ültethető ez át a gyakorlatba?

I.3. A fertőzés mechanizmusa – amit jelenleg tudunk

21. A rizikótényezőket megismertük, tudjuk, hogyan lép be a vírus a szervezetbe. De mi történik ezután?
22. Milyen védelmi vonalakat ismerünk?
23. Mi történik a vírus szervezetbe lépésekor?
24. Hogyan érinti ez az érgyulladás a szerveinket?
25. Milyen károsodás lehetséges még az érgyulladás mellett?
26. Ezek a súlyos eltérések azonban nem mindenkinél jönnek létre. Miért?

I.4. A fertőzés tünettana, diagnosztikája

27. Valójában mikor gondoljunk arra, hogy koronavírus fertőzésünk van?
28. Miért alattomosak a SARS-CoV-2 vírus által okozott tünetek?
29. Ez mit jelent?
30. Mi ennek az oka?
31. Mit lehet tenni ez ellen?
32. Változnak-e a COVID-19 fertőzés tünetei a járvány hullámival?
33. A beoltottnak is lehetnek tünetei?
34. Hogyan lehet igazolni az akut fertőzést?
35. Lehet-e negatív az antigén gyorseszteszt fertőzött betegben?
36. Lehet-e pozitív az antigén gyorseszteszt olyan személyekben, akiknél biztosan nem áll fenn koronavírus fertőzés?
37. Mi is az a PCR teszt?
38. Hogyan lehet igazolni azt, ha már átesett valaki a fertőzésen?
39. Melyek ezek?
40. Milyen módon vizsgálható az antitestek jelenléte?
41. Vizsgálható ezzel az oltás után termelődő antitest szint is?
42. Egyébként pedig, mi értelme van annak, hogy minél több koronavírus irányú szűrővizsgálat történjen?

I.5. Kórházi vagy otthoni kezelés

43. Vannak-e fokozatai a betegségnek?
44. Hogyan értelmezhetjük ezt? Melyek ezek a káros mechanizmusok?

45. Mi az a citokin?
46. Fentiek alapján milyen fokozatai vannak a fertőzésnek?
47. Melyek ezek a paraméterek?
48. Mi a másik felosztás?
49. Miért fontos a súlyossági besorolás?
50. Mikor van szükség kórházi kezelésre?
51. Milyen fokozatai lehetnek a betegségnek?
52. Hol kell megfigyelni a kevés tünettel rendelkező beteget?
53. Mik a teendők az otthon maradó beteggel?

I.6. A fertőzésre alkalmazható gyógyszerek

54. Igaz az, hogy néhány antibiotikum alkalmas a koronavírus kezelésére?
55. Miért gondolták, hogy ez hatásos lehet?
56. Adtak a kórházakban is antibiotikumot a koronavírus fertőzésre?
57. Lehet-e koronavírus fertőzés megelőzésére adni valamilyen szert?
58. Hogyan hat ez a terápia?
59. Kiknek adható ez a kezelés?
60. Mi a helyzet a háziorvosok által is felírható favipiravirral?
61. Van esetleg újabb szer, ami ígéretes lehet a nem súlyos stádiumú betegek otthoni kezelésében?
62. A kórházba kerülő súlyos betegek részére van-e megfelelő terápia?
63. Melyek ezek a gyógyszerek?

I.7. A megelőzés lehetőségei (oltások típusai, speciális szempontok, ellenjavallatok, oltási szövődmények)

64. Tulajdonképpen mi is a vakcinák szerepe a vírusfertőzésben?
65. Miben különböznek a koronavírus elleni védőoltások?
66. Van-e a vakcinák között olyan, amelyik típust már régebben is alkalmazták más fertőző betegség során?
67. Milyen vakcinatípusokat alkalmaznak még nálunk?
68. Mit jelent ez?
69. Miért olyan különlegesek az mRNA vakcinák?
70. Sok a kételkedő az új típusú mRNA vakcinák miatt, hogy nem elég biztonságosak számukra. Igaz ez?
71. Mit kell tudni az mRNA vakcinák mellékhatásairól?
72. Tudunk esetleg számokat erről?
73. Tehát megnyugodhatunk a fenti mellékhatás számok birtokában?
74. Milyen koronavírus vakcinát kaphatnak a gyerekek?
75. Kik azok, akiknek még csak mRNA vakcina adható?
76. Ki dönthet a terhesek oltásáról kérdéses helyzetben?
77. Kik azok, akiknek nem szabad mRNA vakcinát kapniuk?
78. Van más gyógyszerben is PEG?
79. Hogyan szűrhető ki az esetleges PEG allergia?
80. Milyen más hatásspektrumú koronavírus vakcinát alkalmaznak még?
81. Fertőzőképes a bejuttatott vektorvírus?
82. Beépül a sejtmagba a vektorvírus?
83. Mely vektorvakcinák érhetők el Magyarországon?
84. Hogy állunk ezekkel a vakcina típusokkal a mellékhatások tekintetében?
85. Tehát akkor ezen oltások tekintetében sem kell aggódnunk?
86. Ezek alapján megnyugodhatunk a fenti mellékhatás számok birtokában?
87. Mit tudunk a Gam-Covid-Vac vakcináról?

- 88. Jelentkezhet a vektorvakcinák esetében is súlyos allergia?
- 89. Kiknek nem javasolt továbbá ez a típusú vakcina, azaz kiknél ellenjavallt?
- 90. Miért kell beszélni a vakcinák mellékhatásairól?

II. AMIT A POST-COVID ÁLLAPOTOKRÓL TUDNI KELL

II.1. A post-covid állapot általános megközelítése

- 91. Miért kell foglalkozni a post-covid kérdéssel?
- 92. Tudjuk jelenleg, hogy pontosan hány embert érint ez a kórkép?
- 93. Vannak-e olyan betegek, akik hajlamosabbak a post-covid állapotra?
- 94. Mit is jelent a post-covid megnevezés?
- 95. Hogyan is lehetne meghatározni a post-covid állapotot?
- 96. Miért van ez?
- 97. Hogyan kell ezt értelmezni?
- 98. Miért nevezik szindrómának?
- 99. Ezek alapján az akut fertőzés lezajlása után rögtön kezdődik a post-covid állapot?
- 100. Melyek ezek a csoportok?
- 101. Különböznek-e ezek a fázisok a kórházi kezelésre szoruló és nem szoruló között?
- 102. Miért fontos ez a csoportosítás?

II.2. A postcovid szindróma háttere, patogenezeise

- 103. Mi a háttere a post-covid szindrómának?
- 104. Miért marad egyesekben tartósan ott a vírus?
- 105. Előfordult már valaha más kórokozókval kapcsolatban, hogy a fertőzés után hosszú távú hatások is jelentkeznek?
- 106. Mi lehet az oka például az elhúzódó légúti tüneteknek?
- 107. Ez mire enged következtetni?
- 108. Egy légúti vírus miért károsít más szervet is?
- 109. Mi történik így az idegrendszerben?
- 110. Milyen bizonyítékok vannak a szívérintettség kórélettani alapjaira?
- 111. Ezek szerint a post-covid szindróma háttere összetett lehet?
- 112. Van valami köze ehhez az elhúzódó intenzív osztályos kezeléseknél?

II.3. Postcovid tünetek - szervrendszerek

- 113. Milyen tünetek a jellemzők a post-covid szindrómára?
- 114. Milyen szerveket érinthet a post-covid szindróma?
- 115. Vegyük sorra. Milyen tünetek tartoznak a neuro-pszichiátriai postcovid állapotba?
- 116. Sok betegnél jelenik meg neuro-pszichiátriai post-covid tünet?
- 117. Mi jellemző a kognitív funkciók romlására?
- 118. Kiknél gyakoribb a kognitív tünet együttes?
- 119. Miért fontos, hogy tisztában legyünk a kognitív funkciózavarokkal?
- 120. Hogyan ismerhető fel a kognitív post-covid tünet együttes?
- 121. Milyen tünetek tartoznak a szív-érrendszeri csoportba?
- 122. A következő a légzőrendszeri csoport. Úgy gondolnánk, ez mindenkinél fennáll. Igaz ez?
- 123. Mi jellemző a gyomor-bélrendszeri tünet együttesre?
- 124. Mit tudunk a szisztémás post-covid tünetekről?
- 125. Valóban változatos a tünetek megjelenésének palettája. Hogyan lehet ebben eligazodni?

126. Ezek alapján a post-covid szindrómás betegek kihez forduljanak, fordulhatnak, ha ennyire összetett a kórkép klinikai megjelenése?

II.4. A post-covid beteg ellátása: a beteg és a háziorvos együttműködése

127. Hogyan is kezdjük? Mikor kell a háziorvoshoz fordulni?

128. Ha tehát ezek a tünetek perzisztálnak, és közeledünk időben az átmeneti fázis végéhez, akkor mi a teendő?

129. Magunkat kell gyógyítanunk? Hogy is van ez?

130. Akkor tehát az átmeneti fázisban, a lábadozás során mire figyeljünk?

131. Kinek a feladata ebben a fázisban a beteg követése?

132. Milyen tünetek jönnek szóba, amelyek inkább a post-covid szindróma felé billentik a mérleget?

133. Ha ezek közül a tünetcsoportok közül jelentkezik bármelyik, akkor mit tud tenni a háziorvos?

134. Vannak esetleg rutin vizsgálatok, amelyeket javasolni fog a háziorvos?

135. Melyek ezek a sürgető panaszok?

136. Mire kell a betegnek figyelni, hogy tudja saját betegségét menedzselni?

137. Ha nem szorult a beteg kórházi ellátásra, akkor is el kell menni a háziorvoshoz?

138. Más a helyzet a kórházban kezelt betegek hazatérése esetén?

139. Adódhat olyan helyzet, hogy itt, ebben a szakaszban megáll a folyamat, és nem alakul át post-covid szindrómává?

II.5. A post-covid beteg ellátása: a post-covid ambulanciák szerepe

140. Mikor indultak el hazánkban a postcovid ambulanciák?

141. Szükséges beutaló ehhez az ellátáshoz?

142. Honnan lehet tudni, hogy melyik ambulanciát keresse fel a beteg?

143. És akinek nincsenek domináns tünetei, de számos panasza van, annak a betegnek milyen szakambulanciát kell megcélozni?

144. És ha nem találnak eltérést sem a tüdőgyógyászati, sem a kardiológiai vizsgálat során, akkor mi a következő lépés?

145. Ezek szerint érdemes minden post-covid rendelőt felkeresni?

146. Lehetne erre egy példát mutatni?

II.6. Postcovid ambulancia: ESETBEMUTATÁSOK

II.7. Kezelési lehetőségek

147. Milyen terápia áll rendelkezésére a post-covid szindrómában szenvedő betegeknek?

148. Tehát akkor nincs rá gyógyszer?

149. Hogyan értelmezzük ezt?

150. Miért kell lépésről-lépésre felépíteni az ellátás-gondozás folyamatát az orvosnak?

151. Melyek ezek a lépések, amelyek iránymutatást adnak a post-covid ellátásban?

152. Milyen otthoni feladatokat javasol a post-covid szindrómás betegnek?

153. Melyek a további otthoni feladatok?

154. Ha jól emlékszem, 5 féle tünetcsoport képezi a problémaköröket. Jól mondom?

155. Tisztázzuk, mi a panasz és mi a tünet?

156. Azaz a betegnek arra kell figyelnie, milyen változásokat észlel saját magán?

157. Mit jelent a rosszabbodás?

158. Milyen neuro-pszichiátriai panasz az, amire figyelni kell?

159. A következő csoport a szív-érrendszeri csoport, itt melyek a figyelmeztető panaszok?

160. Mely gyomor-bélrendszeri panaszok emelhetők ki?

161. Tehát, ha ezek közül a panaszok közül valamelyiket észleli a beteg az otthonában, akkor sürgősséggel orvoshoz kell fordulni?
162. Ha ilyen panaszok nincsenek, milyen további tanácsokra van szüksége az otthongyógyuló post-covid szindrómás betegnek?
163. Miért pont a dohányzás? Van valami köze a post-covid állapot kialakulásához?
164. Mindent összevetve tehát elmondhatjuk, hogy a post-covid szindrómás beteg önmenedzselése előtérbe kerül?
165. A nemzetközi többlépcsős post-covid betegellátásra készült ajánlás mennyiben vált be a gyakorlatban?
166. Mi a tapasztalat, sokáig vissza kell járniuk ezeknek a betegeknek a post-covid gondozásra?
167. Ezek szerint a legtöbb betegnek ennyi megjelenés elegendő?
168. És van elfogadható útmutatás a tarsolyában?

II.8. Speciális terápiás lehetőségek

169. Mit lehet tudni a COVID-19 fertőzésben kialakuló szaglászvesztésről a post-covid állapotban?
170. Miért fontos erről beszélni?
171. Van erre speciális kezelés, ami segíti a beteg javulását?
172. Miből is áll ez a tréning?
173. Mit jelent a neuroplaszticitás?
174. Milyen szagokat / illatokat kell, lehet használni a tréning alatt?
175. Igaz az, hogy a post-covid szindrómát javíthatja a koronavírus elleni védőoltás?
176. Sok embert vizsgáltak ebben a tanulmányban?
177. Van valami magyarázata ennek a javulásnak?
178. Ezek alapján feltételezhető, hogy a vakcina egy kezelési formája a post-covid szindrómának?
179. Ugyanakkor a post-covid állapotban adott vakcina biztonságos?
180. Van-e arra vonatkozó kutatás, hogy a beoltottak megfertőződése után hogyan alakulhat a post-covid szindrómások aránya?
181. Ezek akkor biztató adatok?

II.9. Saját tapasztalatok

182. Van esetleg valami, ami változtatott a gondolkodásmódján a covid-éra alatt?
183. Hozott-e változást valamiben a post-covid ellátás?
184. Kellett-e több türelem ezekhez a betegekhez?
185. Mi volt a legnehezebb ebben az ellátásban?
186. Sikeredt megtalálni, összeszedni valami hasznosat?
187. Van különbség most, bő fél év után a kezdés óta?
188. Van olyan dolog még a covid-nak köszönhetően, ami az orvos-beteg kapcsolatban hozott változást?
189. Ezt hogyan érti?
190. Van esetleg még olyan megjegyzés, amit érdemes elmondani itt a könyv vége felé?

Szerzője:

Dr. Rákóczi Éva 1987-ben végzett a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen, Budapesten. Három gyermekének születése után 4 szakvizsgát szerzett belgyógyászat, háziorvostan, infektológia és reumatológia szakágakban. A Debreceni Egyetem Klinikai Központ infektológus szakorvosi munkája mellett jelenleg háziorvosként és reumatológusként is dolgozik. Angliában szerzett széles körű tapasztalatának köszönhetően aktívan közreműködött az Európai Mikrobiológiai és Infektológiai Társaság Clostridium Munkacsoportjában, és társszerzője volt a 2014-ben kiadott, clostridiumfertőzésre vonatkozó nemzetközi

ajánlásnak. 18 éve kiemelt szerepet vállal a lysosomalis tárolási betegségben szenvedők (Fabry- és Gaucher-kór) ellátásában is. A Debreceni Egyetem Klinikai Központ Reumatológiai Klinika munkacsoportjának aktív tagja, amelynek kutatási eredményei hozzájárultak az autoimmun reumatológiai betegcsoportra vonatkozó, pneumococcus elleni nemzetközi vakcinációs irányelv kialakításához.

További kiadványainkról bővebb információ honlapunkon: www.springmed.hu
és a springmedkonyvaruhaz.hu

Terjesztés:

A könyvet 20% kedvezménnyel vásárolhatja meg a internetes webáruházunkban: www.springmed.hu és a springmedkonyvaruhaz.hu

A könyv kapható még az orvosi könyvesboltokban és egyes kórházi terjesztőknél is.

A megrendeléseket az info@springmed.hu e-mail címre várjuk.

Látogassa meg webáruházunkat, ahol a SpringMed kiadványokat 20% kedvezménnyel rendelheti meg!
www.springmed.hu | springmedkonyvaruhaz.hu